

Модуль: Медициналық ұйымдарда АИВ инфекциясын алдын алу

Тақырыбы: АИВ инфекциясын бақылау түрлері. МҰ-да медициналық қызметкерлердің жарақатын азайту бойынша басты ұстанымдар.

Орындаған:

Факультет: Жалпы медицина

Тобы:

Курс: 4

Тексерген:

ВИЧ инфекциясын бақылау түрлері:

Клинико-диагностикалық

Лабораторлық-диагностикалық

Клиникалық-эпидемиологиялық

Міндетті түрде АИВ инфекциясына бақылауға алынатын адамдар:

-Қанның, қан плазмасының, сперманың және басқа да биологиялық сұйықтықтардың донорлары;

-Жүкті әйелдер;

Міндетті түрде тексерілу қажет (жұмысқа алынғанда және кезекті мед.тексерілімдерде):

-дәрігерлер, орта және кіші

мед.қызметкерлер(барлық мед.ұйымдар...)

-ғылыми-зерттеу орталықтарында сонын ішінде

мед.препараттарды дайындайтын қанмен қандай да

байланысқа түсетін ғылыми жұмысшылар, ғылыми

мамандар;

Сонымен қатар:

Әскери қызметкерлер, әскерге
шақырылатындар

Шетел азаматтары, азаматтығы жоқ
адамдар, мемлекетте 3 айдан астам
уақыт болатындар;

Қауіпсіздік стандартты сақтық шаралары

ҚСШ-Науқас пен медициналық персонал арасындағы қан немесе басқа да шырышты бөлінділермен жұғатын инфекциялардың алдын- алуға бағытталған іс- шаралар жиынтығы.

- ҚСШ барлық мекемелерде барлық персоналдар орындауға тиісті іс- шара болып табылады.

- **Қауіпсіздік стандартты сақтық шараларын организмнің келесі биологиялық шырышты бөлінділерімен жұмыс орындағанда қолдану керек:**
- қан;
- сперма;
- Қынаптық секрет;
- қан жұғындысы бар қандай да бір сұйықтық;
- АИТВ –ға күдігі бар кез- келген аспаптармен;
- АИТВ әлі анықталмаған сұйықтықтар (синовиалді сұйықтық, цереброспиналді сұйықтық, плевралді сұйықтық, перитонеалді сұйықтық, перикардиалді сұйықтық, амниотикалық сұйықтық).

Барлық адамдар білуі тиіс!!! АИВ берілу қауіпі
жоқ сұйықтықтар:

- несеп;
- сілекей;
- көз жасы;
- тер;
- фекалий;
- құлақ құлығы;
- құсық;
- қақырық;
- мұрын бөлінділері.

Қандай да бір мекемелердегі қауіпсіздік стандартты сақтық шараларын медициналық қызметкерлерінің сақтауы туралы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау туралы заңында қаралған::

- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодесі 19 тарау
18.09.2009ж
- «АИВ инфекциясын және ЖИТС алдын-алу және емдеу туралы» ҚР заңы 07.07.2006ж
- «Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау туралы» ҚР заңы

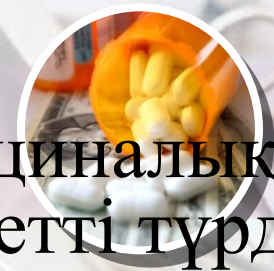

- **Мекемелердегі парентеральді жолмен берілетін инфекциялардын алдын алып, жұғу қауіпін төмендету үшін медициналық қызметкерлер келесі сақтық шараларын орындауы тиіс:**
- Медициналық қызметкерлер тексеріліп жатқан барлық науқастарға АИВ инфекциясы бар науқас ретінде қабылдауы тиіс, яғни қан немесе оның компоненттерімен жұмыс жасағанда міндетті түрде қолғап киюі тиіс;
- Міндетті түрде халат киіп, әр пациенттен кейін қолғап ауыстырып тұруы тиіс. Мүмкіндік болмаған жағдайда қолғапты әрбір науқастан кейін өңдеу керек;
- Қолдарында жаралары, жарақаттары, тері зақымдалулары бар медициналық қызметкерлер науқасты емдеуге немесе қандай да бір манипуляциялар жасауға уақытша жіберілмейді;
- Процедура барысында қан шашырау қауіпі бар болса, үстіне халат, фартук, мұрын мен ауызды маскамен жауып, көзге көзілдірік киюі тиіс..

- Қан жұғылған заттар немесе медициналық аспаптар, бір реттік аспаптар міндетті түрде жабық контейнерлерге салынып, кейін утилизацияға жіберілуі тиіс. Зарарсыздандыру жолы гепатит В, С, Д бірдей;
- Көп реттік қолдануға арналған кесетін, тесетін құралдарды ылғал өткізбейтін, маркерленген, зарарсыздандыруға арналған контейнерлерге саламыз.
- Барлық жұмыс орындары Для предупреждения уколов қолдану ережелері бар құжаттармен, залалсыздандыру сұйықтығымен және шұғыл жағдайлар кезінде қажетті дәрі- дәрмек қобдишасымен қамтамасыз етілуі тиіс.

- Егер инфицирленге материал еденге, қабырғаға, жихазға немесе құралдарға тиіп кетсе, сол жерде мекемедегі стандартқа сәйкес залалсыздандырғыш препараттармен өңдейді.
- Аз мөлшердегі инфицирленген материал болса, онда оны 2 реттік дез.растворға малынған ветошьпен өңдейді.
- Көп мөлшердегі инфицирленген материал болса, онда 2 реттік дезрастворға малынған құрғақ ветошьпен өңдейді.
- Ластанған, инфицирленген ветошьті дез.раствор құйылған контейнерге салады.

ҚОРЫТЫНДЫ

- **Әрбір медициналық қызметкер АИВ инфицирленген науқастармен, инфицирленген материалдармен жұмыс жасағанда қауіпсіздік стандартты сақтық шараларын сақтауға міндетті. Және оның жұғу қаупінің алдын-алып, оның жұғуын азайтуға ат салысуы керек.**

Қазіргі таңда АИВ инфекциясына алдын алу шаралары, яғни вакцина немесе оның толық жазылуын қамтамасыз ететін дәрі-дәрмектер мен емдеу жолдары болмағандақтан медициналық қызметкерлер жай ғана қауіпсіздік стандартты сақтық шараларын өзінің денсаулығы үшін сақтауы тиіс. Яғни өз ісіне өзі жауапты болуы керек.

Пайдаланылған әдебиеттер

- Справочник по технике безопасности,
Алматы 2012
- www.google.ru